PRZEDSZKOLE MIEJSKIE NR 11 „CALINECZKA”
W SŁUPSKU

PROGRAM ADAPTACYJNY

DZIECI DO WARUNKÓW PRZEDSZKOLNYCH

„Będę przedszkolakiem”

Program opracowała:
mgr Małgorzata Klimkowska

PROGRAM JEST ZGODNY Z „PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO”

SŁUPSK – LUTY 2014

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE

II. KONCEPCJA PROGRAMOWA

III. OBSZAR PODSTAWY PROGRAMOWEJ

IV. CELE PROGRAMU

V. TREŚCI PROGRAMOWE

VI. HARMONOGRAM PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ

VII. EWALUACJA PROGRAMU

VIII. ZAKOŃCZENIE

IX. NARZĘDZIA

- Ankieta dla rodziców
- Apel do rodziców: „Gdy dziecko staje się przedszkolakiem”.
- Wskazania dla rodziców pomocne dziecku w przekroczeniu progu przedszkola.

I. WPROWADZENIE

W trzecim roku życia dziecka zaczyna się okres zwany przedszkolnym. Dla dziecka trzyletniego pójście do przedszkola jest momentem przełomowym w jego dotychczasowym życiu. Dla wielu dzieci pierwszy kontakt z przedszkolem jest bardzo poważanym problemem, wręcz stresem. Maluch przyjęty do przedszkola źle znosi rozłąkę z najbliższymi. Problem ten dotyczy dzieci rozpoczynających edukację przedszkolną - głównie trzyletnich, ale również dzieci starszych, które muszą zaadaptować się do nowych warunków. Spora część dzieci idzie do przedszkola niechętnie, ponieważ jest to dla nich nowe, obce, zupełnie nieznane środowisko społeczne, wywołujące obawę, a nawet strach, zgodnie z prawidłowością "boimy się tego, czego nie znamy". Poza tym wejście do nowej społeczności wiąże się z całkowitą zmianą dotychczasowych przyzwyczajeń i sposobu życia dziecka, które do tej pory cały swój czas spędzało z rodziną, gdzie czuło się pewnie i bezpiecznie, zajmując przeważnie wysoką pozycję w hierarchii rodzinnej.

Małe dziecko ma jeszcze słabo ukształtowany system własnego Ja, dlatego jest mocno uzależnione emocjonalnie od najbliższych i nie może obejść się bez ich pomocy. Trzylatek nie wie, czego może spodziewać się i jakiej pomocy może oczekiwać od osób trzecich - obcych. Oderwanie od najbliższych budzi w nim strach, że stanie się coś okropnego, traci, więc poczucie bezpieczeństwa, które dla niego jest najważniejszą psychiczną potrzebą. Przez dłuższy czas kojarzy nawet najmilszą nauczycielkę z momentem utraty bezpieczeństwa.

Sytuację dziecka pogarsza także fakt, że w zakresie samoobsługi jest zdane na dorosłego. Dominujące uczucie lęku skutecznie blokuje chęć poznawania nowych rzeczy - dziecko jest tak skupione na swoich emocjach, że nie zwraca uwagi na otoczenie. Sytuacja ta wywołuje silne emocje zarówno u dziecka, jak i u rodziców i nauczycieli. Wątpliwości pojawiają się już po kilku dniach. Dorośli muszą, bowiem patrzeć jak dziecko rozpaczliwie broni się przed przebywaniem w obcym miejscu. W tej sytuacji dziecko odbiera zmianę otoczenia, jako zagrożenie, wobec którego może reagować w różny sposób:

- Płaczem – w ten sposób odreagowuje trudne emocje,
- Agresją – dziecko zachowuje się agresywnie w stosunku do innych,
- Wycofywaniem się – emocje nie znajdują ujścia, dziecko jest smutne,
- Pozorną akceptacją – dziecko w przedszkolu nie sprawia kłopotów, jego zachowanie nie budzi zastrzeżeń, za to w domu staje się nie do wytrzymania,
- Zaburzeniami funkcjonowania organizmu – wymioty, bóle brzucha, biegunka, zaburzenia snu, moczenie nocne, jąkanie.

Bólu rozstania nie da się uniknąć, można jednak złagodzić dziecięcy dramat. Aby ograniczyć do niezbędnego minimum stres spowodowany przyjściem do przedszkola, rodzice, jako osoby najsilniej związane z dzieckiem powinni stopniowo przygotować je na to ważne wydarzenie, tak by zmiana środowiska następowała możliwie łagodnie i była rozłożona w czasie, dając dziecku możliwość stopniowego wrośnięcia w nową społeczność.

W tym celu na długo przed planowanym zapisaniem dziecka do przedszkola rodzice powinni prowadzić systematyczne i konsekwentne działania, które pomogą ich dzieciom, jak również im samym, w miarę szybko przystosować się do nowego środowiska.

Dziecko musi przystosować się do:

- Warunków nowego otoczenia i wymagań związanych ze sposobem korzystania z urządzeń i wyposażenia,
- Nauczycielki i innych pracowników,
- Przebywania w licznej grupie rówieśników,
- Wymagań w zakresie czynności samoobsługowych,
- Nowego trybu życia, nowego rozkładu dnia,
- Innej niż w rodzinie pozycji społecznej, w przedszkolu jest jednym z wielu, co ogranicza możliwość kontaktów z nauczycielką i prowadzi do poczucia niepewności i osamotnienia.

Aby zminimalizować negatywne emocje związane z przystosowaniem się dziecka do nowego środowiska, w naszym przedszkolu opracowany został program adaptacyjny „Będę przedszkolakiem”, którego założeniem jest przede wszystkim pomoc zarówno dzieciom, jak i ich rodzicom w wyeliminowaniu stresu z procesu adaptacji. Akceptacja nowej rzeczywistości przedszkolnej przez dziecko uwarunkowana jest w dużej mierze również od akceptacji i optymistycznego nastawienia rodziców. Rodzice akceptując wychowawców, ich metody pracy oraz całe pozostałe środowisko przedszkolne zwiększają szanse swoich dzieci na akceptację nowej sytuacji. Program adaptacyjny nie gwarantuje dobrej adaptacji dziecka, jednak ją znacznie przyspiesza i ułatwia, bo już nie wszystko jest nowe i nieznane, nie wszystko budzi niepokój.

II. KONCEPCJA PROGRAMU

Przygotowanie przedszkola na przyjęcie nowych dzieci należy rozpatrywać w dwóch płaszczyznach: pracy z rodzicami oraz pracy z samymi dziećmi. Program adaptacyjny skierowany jest, więc przede wszystkim do rodziców dzieci nowoprzyjętych do przedszkola oraz do nauczycieli pracujących z dziećmi, ale dotyczy również całego personelu lub innych osób zainteresowanych złagodzeniem problemów adaptacyjnych u dzieci.

Oddziaływanie na rodziców musi rozpocząć się jak najwcześniej, aby i oni mieli czas, nie jednorazowo, ale wielokrotnie powtórzyć próby, zapewniając dziecku łagodne przejście ze środowiska rodzinnego do placówki wychowawczej.

Zakończenie realizacji programu uzależnione jest od pojawienia się zakładanego rezultatu, jakim będzie dobre przystosowanie się do przedszkola wszystkich nowych dzieci, jednak przewiduje się tu termin nie krótszy niż koniec września. (Jeśli zachodzi taka potrzeba – można przedłużyć czas realizacji programu na następne miesiące i wówczas zwiększyć liczbę zajęć i zabaw poświęconych odpowiednio adaptacji, integracji, rozwijaniu samoświadomości, tolerancji, itd.).

Chociaż każde dziecko ma indywidualną drogę rozwoju i każde musi przejść przez okres adaptacji w nowym środowisku, to od nas – nauczycieli – w dużej mierze zależy, jak długo będzie on trwał.

Zapewnienie właściwej atmosfery podczas pierwszych dni pobytu w przedszkolu to ważny warunek pomyślnej realizacji Programu adaptacyjnego.

Dziecko nie może obejść się bez wsparcia i pomocy ze strony dorosłych (miłości, życzliwości, serdeczności, pełnej akceptacji dziecka takim, jakie ono jest). Jednak to udzielanie mu pomocy nie powinno polegać na eliminowaniu wszelkich trudności. Nauczyciel - baczny obserwator - powinien rozróżnić sytuacje, z którymi dziecko sobie radzi i nie potrzebuje pomocy od tych, w których należy je wspierać.

Ważnym elementem programu jest również ścisła współpraca rodziców z nauczycielami. Wszyscy, bowiem w równej mierze zainteresowani są tym, aby wychowywane dzieci były radosne i wesołe, mądre i dobre, kochane i kochające; aby „wystartowały” w życie z możliwie pełnym powodzeniem – zaradne i odważne, życzliwe i uczynne.

Zapewnienie dzieciom dobrej atmosfery i serdecznej opieki w domu i przedszkolu wymaga, więc przestrzegania przez nauczycieli i rodziców pewnych zasad zachowania i działania:

- nawiązanie kontaktu z dzieckiem, jako jednością umysłu, psychiki i ciała;

- wspieranie tkwiących w każdym dziecku zdolności poprzez rozwijanie ciekawości świata, wyobraźni;
- respektowanie zapotrzebowania dziecka na wartościowanie (uznanie, akceptacja, afirmacja – chwalenie tego, co robi);
- przykładanie takiej samej wagi do uczenia się, jak i do rozwoju osobowości;
- obdarzanie dziecka pełnym zaufaniem i akceptacją, a także pozostawienie mu swobody oraz okazywanie szacunku, jako podstawa budowania więzi emocjonalnych.

Wprowadzając dziecko w świat przedszkola, dobrze jest wytyczyć ścieżki, kolejne etapy, przystanki, a w drodze trzymać się reguł i wyznaczonych priorytetów ***„Przedszkole powinno być dla dziecka jego drugim domem, a pani powinna starać się zastąpić mu mamę”.***

Takie założenie osiągniemy, gdy:

1. mówimy do dziecka tak, by nas słuchało, słuchamy go, aby do nas mówiło,
2. liczymy się ze zdaniem i opinią dziecka na dany temat,
3. żyjemy z dzieckiem na jednym świecie, nie rozdzielając go na świat dzieci i dorosłych,
4. tworzymy harmonię pomiędzy potrzebami, życzeniami, a powinnością i obowiązkiem,
5. jednocześnie wychowujemy i uczymy,
6. każde działanie dziecka traktujemy, jako swoisty przekaz i sposób komunikowania się z otoczeniem,
7. aktualny stan dziecka, jego postępy i niepowodzenia stanowią dla nas motywację, pobudzają do działania i refleksji.

Cały program adaptacyjny opracowany został z myślą o dzieciach trzyletnich, jednak wybrane elementy programu mogą być realizowane także w grupach dzieci starszych, jeżeli przyjęte zostały do nich nowe przedszkolaki.

III. OBSZAR PODSTAWY PROGRAMOWEJ

1. Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i w sytuacjach zadaniowych.
2. Kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych. Wdrażanie dzieci do utrzymywaniu ładu i porządku.
3. Wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych.

IV. CELE PROGRAMU

1. CELE OGÓLNE PROGRAMU:

1) Prawidłowa adaptacja dziecka w środowisku przedszkolnym;
2) Kształtowanie u dzieci odporności emocjonalnej koniecznej do racjonalnego radzenia sobie w nowych i trudnych sytuacjach, w tym także do łagodnego znoszenia stresów i porażek.
3) Kształtowanie osobowości dziecka poprzez wspieranie jego rozwoju z uwzględnieniem indywidualnych możliwości psychofizycznych;
4) Integracja dzieci w duchu tolerancji i akceptacji innych, rozwijanie samoświadomości, ułatwienie nawiązywania przyjaźni i współpracy w grupie rówieśniczej.

2. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU:

1) Adaptacja:

- ułatwienie dzieciom przekroczenia progu przedszkola;
- budowanie zaufania do siebie i innych;
- wdrażanie dzieci do wspólnych zabaw, chęci przebywania we wspólnym środowisku;

2) Tolerancja:

- bliższe poznanie się dzieci poprzez wspólne zajęcia i zabawy integracyjne;
- przejawianie tolerancji wobec innych;

3) Samoświadomość:

- kształtowanie pozytywnego obrazu własnego ciała;
- uczenie się samodzielnego zaspokajania własnych potrzeb;

4) Akceptacja:

- eliminowanie postaw agresywnych i aspołecznych;
- umiejętność zaakceptowania faktu, że każdy jest inny;

5) Empatia:

- rozbudzanie świadomości uczuć u dzieci;
- ćwiczenie aktywnego słuchania oraz rozumnego wczuwania się w sytuację drugiej osoby;

6) Wrażliwość:

- rozwijanie wyobraźni dziecka, twórczego działania oraz pomysłowości;
- kształtowanie świadomości moralnej, hierarchizowanie wartości, odróżnianie dobra od zła;

7) **Współpraca:**
   - kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie;
   - uczenie poprawnego komunikowania się;
8) **Pomoc:**
   - umiejętność proszenia, dziękowania i przepraszania;
   - uczulenie na krzywdę innych, rozbudzanie opiekuńczości i chęci bezinteresownej pomocy;
9) **Odpowiedzialność:**
   - uczenie odpowiedzialności za swoje czyny i ponoszenia konsekwencji swoich zachowań;
   - budowanie poczucia przynależności do grupy i odpowiedzialności za ich członków;
10) **Przyjaźń:**
   - kształtowanie umiejętności nawiązywania razem z innymi coraz to nowszych działań; satysfakcjonujących kontaktów;
   - umiejętność rozwijania własnej kreatywności i podejmowania wspólnych działań.

3. CELE OPERACYJNE PROGRAMU:

DZIECKO:

- spokojnie rozstaje się z rodzicem,
- ma pozytywne doświadczenia związane z przedszkolem,
- rozpoznaje nauczycielkę przedszkola w sytuacjach poza przedszkolnych,
- łatwiej przystosowuje się do nowego otoczenia,
- pokonuje nieśmiałość, poczucie lęku i niepewność,
- ma przyjemne doświadczenia w kontaktach z innymi dziećmi i personelem przedszkola,
- pobyt w przedszkolu kojarzy mu się z dobrą i wesołą zabawą,
- zna zasady przebywania w grupie rówieśniczej,
- nawiązuje nowe kontakty i przyjaźnie z innymi dziećmi,
- pewnie zwraca się o pomoc do personelu przedszkola,
- dokonuje czynności samoobsługowych.

RODZICE:

- wiedzą, w jakich warunkach będzie przebywało ich dziecko,
- znają rozkład dnia w przedszkolu,
- wiedzą, jak zachowuje się ich dziecko na tle rówieśników,

- nie mają obaw zostawiając dziecko w przedszkolu,
- znają zasady przebywania dziecka w przedszkolu,
- znają nauczycieli i nawiązują współpracę z przedszkolem,
- zapoznają się ze sposobami złagodzenia rozłąki w pierwszych dniach pobytu dziecka w przedszkolu,
- poznają wiele aspektów rozwoju swojego dziecka,
- poznają formy i metody przybliżania dziecku nowego środowiska,
- potrafią przewidzieć trudności adaptacyjne dziecka,
- pozytywnie myślą o przedszkolu.

V. TREŚCI PROGRAMOWE

1. Adaptacja

1) Nabywanie umiejętności rozpoznawania i wskazywania swojego znaczka, miejsca w szatni, w łazience i w swojej sali;
2) Poznawanie imion nauczycielek i kolegów, ich ulubionych zabawek i zabaw; wyrabianie nawyku uprzejmego witania się z kolegami;
3) Poznawanie rytmu dnia pracy przedszkola;
4) Nawiązanie serdecznych stosunków z rówieśnikami, okazywanie życzliwości, zaufania, radości z tego, że są;
5) Rozwijanie zaufania do siebie i innych podczas zabaw ruchowych i ruchowo-muzycznych;
6) Kształtowanie u dziecka otwartości na drugiego człowieka, odczuwanie bezpieczeństwa w kontakcie z nim.

2. Tolerancja

1) Akceptowanie swojego wyglądu;
2) Rozumienie prawa do wyrażania własnego zdania, ocen, sądów, oczekiwanie szacunku i zrozumienia dla własnych postaw;
3) Właściwy stosunek do innych dzieci – nie dokuczanie i nie wyśmiewanie inności (wygląd, cechy, ułomności, itd.);
4) Rozumienie konieczności szanowania działalności innych (wytworów ich pracy, sposobów i form zabaw).

3. Samoświadomość

1) Uczenie się nazywania części swojego ciała;
2) Tworzenie pozytywnego wizerunku własnej osoby;

3) Rozumienie swojego prawa do odmowy uczestnictwa w zabawach i innych czynnościach z rówieśnikami i dorosłymi;

4. Akceptacja

1) Rozumienie, że inni mają takie same potrzeby i prawo do uczestnictwa w zabawach i korzystania z zabawek;
2) Korzystanie z pomocy i doradztwa nauczycielki w sytuacjach trudnych i konfliktowych, umiejętność przeproszenia kolegi za niewłaściwe zachowanie;
3) Dostrzeganie pozytywnych cech i zachowań innych dzieci, np. zadowolenia ze wspólnej zabawy, itp.

5. Empatia

1) Odbieranie, rozumienie i wyrażanie emocji przekazywanych przez niewerbalne środki wyrazu – mimika, gesty;
2) Odbieranie, rozumienie i wyrażanie emocji, odczuć w sposób werbalny;
3) Okazywanie zainteresowania i współczucia w sytuacjach, gdy komuś dzieje się krzywda, doznaje cierpienia lub przeżywa przykrość – doświadczanie uczuć bohaterów z krainy baśni.

6. Wrażliwość

1) Tworzenie prac plastycznych uruchamiających twórcze myślenie;
2) Organizowanie zabaw rozwijających wyobraźnię i pomysłowość;
3) Stwarzanie sytuacji sprzyjających rozpoznawaniu, przeżywaniu, akceptowaniu wartości uniwersalnych;
4) Słuchanie treści utworów literackich, gdzie występują postacie prezentujące postawy właściwe i naganne – próby oceny postępowania bohaterów.

7. Współpraca

1) Kształtowanie umiejętności współdziałania w zespole, podporządkowania się określonym regułom;
2) Doświadczanie rozwiązania sytuacji konfliktowych na zasadzie kompromisu i akceptacji potrzeb innych;
3) Ćwiczenie umiejętności aktywnego słuchania;
4) Tworzenie okazji do wymiany informacji z zachowaniem zasad prawidłowej komunikacji.

8. Pomoc

1) Składanie życzeń urodzinowych i imieninowych; właściwe zachowanie się podczas częstowania się słodyczami, czekanie na swoją kolej, mówienie „proszę-dziękuję” ;
2) Kulturalne zwracanie się do siebie wzajemnie i do dorosłych (umiejętne przerwanie rozmowy innym – „przepraszam”, proszenie innych o pomoc – „proszę”, dziękowanie innym za okazana pomoc – „dziękuję”);

3) Uświadamianie sobie, że pomaganie innym jest rzeczą dobrą, akceptowaną społecznie, wzbudzającą uczucie sympatii dla dobrych ludzi i ich uczynków;
4) Dostrzeganie potrzeby pomagania innym w codziennych sytuacjach, prostych czynnościach, np. w sprzątaniu;
5) Próby oceny postępowania bohaterów literackich, filmowych i uzasadnianie stanowiska.

9. Odpowiedzialność

1) Sumienne i rzetelne wykonywanie powierzonych zadań i obowiązków, odczuwanie wewnętrznego zadowolenia z dobrze wykonanego zadania;
2) Zaakceptowanie oraz przestrzeganie reguł i umów dotyczących całej grupy, ponoszenie odpowiedzialności grupowej;
3) Budowanie klimatu „radosnego bycia razem", udzielanie wsparcia innym;
4) Zwracanie uwagi na problemy, które dotyczą innych, udzielanie pomocy potrzebującym, uczestniczenie w radościach i kłopotach całej grupy.

10. Przyjaźń

1) Uczenie dawania dowodów przyjaźni, szacunku i miłości w różnoraki sposób, np. podanie ręki, wykonanie drobnego upominku (np. laurki), podzielenie się słodyczami, atrakcyjną zabawką; werbalne wyrażenie uczuć („kocham cię", „lubię cię");
2) Zawieranie przedszkolnych przyjaźni, poznawanie wartości koleżeństwa poprzez własne doświadczenia oraz przykłady z literatury.

VI. HARMONOGRAM PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ

Lp.	TERMIN	ETAPY	ZADANIA	Osoba odpowiedzialna
1.	**LUTY - MARZEC**	**Reklama i promocja przedszkola**	1. Przygotowanie folderu przedszkola, zachęcającej oferty, przyciągający plakat, współpraca z mediami. 2. Umieszczanie aktualnych informacji na stronie internetowej przedszkola. 3. Przygotowanie informatora dla rodziców z propozycjami naszych różnych form współpracy wpływających na adaptację dziecka w przedszkolu. 4. Stworzenie optymalnych warunków do przyjęcia nowych dzieci. 5. Wysłanie listów do przyszłych wychowanków – zachęcających ich do włączenia się ich do naszego „Bractwa przedszkolnego”.	Nauczyciele Nauczyciele Nauczyciele Dyrektor przedszkola Nauczyciele
2.	**MARZEC**	**Zapisanie dziecka do przedszkola**	Przekazanie rodzicom: ➢ „Wniosku zgłoszenia dziecka do przedszkola”, ➢ folderu przedszkola, ➢ informatora o spotkaniach i ich terminach,	Dyrektor przedszkola
3.	**MARZEC**	**Pierwsze spotkanie z przedszkolem**	Zorganizowanie dnia lub dni otwartego przedszkola: ➢ zapoznanie z kadrą pedagogiczną i personelem obsługowym przedszkola, ➢ zwiedzanie przedszkola, poznanie swojej sali, ➢ spotkanie nowych dzieci z kolegami przedszkolakami, ➢ prezentacja i najistotniejsze informacje o przedszkolu i jego działalności,	Nauczyciele dyrektor przedszkola
3.	**KWIECIEŃ**	**Zaproszenie rodziców i przyszłych wychowanków**	Wysłanie do przyszłych wychowanków i ich rodziców zaproszeń na: ➢ zajęcia adaptacyjne – zabawy integracyjne nowych dzieci z kolegami przedszkolakami, ➢ plenerową uroczystość przedszkolną o charakterze integracyjnym „Wielka Majówka w przedszkolu”, ➢ zebranie z rodzicami przyszłych wychowanków.	Nauczyciele

4.	**MAJ/ CZERWIEC**	**Spotkania z przyszłymi wychowankami i ich rodzicami w przedszkolu**	1. Zorganizowanie dla dzieci **zajęć adaptacyjnych *z udziałem rodziców,*** w celu zdiagnozowania dziecka pod kątem zachowania w nowym miejscu: ➢ czy dziecko chętnie przebywa w przedszkolu, ➢ czy jest otwarte w kontaktach z obcymi, dorosłymi, ➢ w jaki sposób porozumiewa się z otoczeniem, ➢ jak kontakt z nowym otoczeniem wpływa na zachowanie dziecka. 2. Na w/w spotkaniu rodzice otrzymują do wypełnienia ankietę informacyjną o dziecku oraz o swoich oczekiwaniach względem przedszkola. 3. Zorganizowanie **uroczystości przedszkolnej** z udziałem przyszłych i obecnych wychowanków przedszkola wraz z rodzinami **„Wielka Majówka w przedszkolu”**	Nauczyciele Rodzice Nauczyciele dyrektor przedszkola
5.	**WRZESIEŃ**	**Pierwsze kroki w przedszkolu**	1. **Pierwszy dzień w przedszkolu** – ➢ rozmowy indywidualne nauczyciela z rodzicami, ➢ przekazanie rodzicom przez dyrektora uzupełniających informacji na temat przedszkola i jego pracy oraz zasad korzystania z jego usług, ➢ bliższe poznanie dzieci, rodziców i personelu przedszkola, ➢ pamiątka z przedszkola jako znak umowny następnego spotkania 2. **Uczenie się roli przedszkolaka**: ➢ samodzielny (lub z bliską osobą) pobyt w przedszkolu, ➢ poznawanie zasad i reguł przedszkolnego życia, ➢ wspólne ustalanie norm postępowania, zasad współżycia i regulaminów, ➢ omawianie celów i zadań oraz sposobów działalności, ➢ poznawanie tajników korzystania ze wspólnego dobra. 3. **Wchodzenie w rolę przedszkolaka**: ➢ podejmowanie prób samodzielnego i odpowiedzialnego wykonywania zadań, składających się na pełnienie roli przedszkolaka, ➢ dążenie do osiągnięcia dojrzałości przedszkolnej.	Nauczyciele dyrektor przedszkola Nauczyciele Nauczyciele

6.	**WRZESIEŃ**	**Jestem przedszkolakiem**	**Spotkanie z rodzicami** – uzyskanie informacji na temat przebiegu procesu adaptacji ich dziecka do warunków przedszkolnych i opinii na temat naszego przedszkolnego Programu adaptacyjnego „Będę przedszkolakiem”, na ile był skuteczny w adaptacji ich dziecka.	Dyrektor przedszkola i nauczyciel grupy 3 latków
7.	**PAŹDZIERNIK**	**Prawdziwy przedszkolak**	1. **Rozumienie i świadome pełnienie roli przedszkolaka**: ➢ wykazywanie się znajomością zasad przedszkolnego życia i stosowanie ich w praktyce, ➢ prezentowanie na co dzień dobrego przykładu przedszkolaka. 2. **Pasowanie na przedszkolaka – ślubowanie**: ➢ zorganizowanie uroczystości z udziałem zaproszonych rodziców, gości, ➢ potwierdzenie przez dzieci świadomości i gotowości przedszkolnej poprzez złożenie przez przedszkolaka uroczystego ślubowania	Nauczyciele Nauczyciele

VII.EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja to „ustalanie wartości i ocena czegoś”. Ewaluacja realizacji Programu adaptacyjnego polegać będzie na zbadaniu osiągnięć dzieci czyli ocenie stopnia przystosowania się dzieci do środowiska przedszkolnego, refleksji nauczycieli nad własną pracą oraz doskonaleniu samego programu. Odbywać się może poprzez obserwację, kontrolę wyników pracy dziecka lub analizę jego wytworów.

Ewaluacja powinna dać odpowiedź na pytanie:

1. Czy Program ułatwia adaptację dzieciom w przedszkolu?
2. Czy wyzwala indywidualną inicjatywę dzieci, sprzyjającą aktywnemu uczestnictwu w różnych formach zabaw i ćwiczeń?
3. Czy dzieci chętnie uczestniczą w organizowanych zabawach i zajęciach?
4. W jakim zakresie Program przyczynia się do rozwijania postaw pomocy, współpracy, tolerancji?
5. Czy utrwala i wzmacnia poczucie indywidualizmu, a zarazem czy kształtuje poczucie wspólnoty?
6. Jakie formy zabaw i ćwiczeń były najodpowiedniejsze do osiągnięcia zamierzonego celu, a co w przyszłości należałoby zmienić i ulepszyć?
7. Jakie trudności wynikają z realizacji Programu?

Celem programu było wspomaganie procesu adaptacji w przedszkolu, budowanie pozytywnych relacji między dziećmi i zacieśnianie więzi emocjonalnych w grupie.

VIII. ZAKOŃCZENIE

Proces adaptacji przynieść może korzyści zarówno rodzicom, jak i przedszkolu. Jest to dobry moment rozpoczęcia współpracy pedagogicznej z rodzicami, ponieważ przejawiają oni zainteresowanie tym, co będzie działo z ich dzieckiem w przedszkolu. Dziecko poznaje nowe otoczenie w poczuciu bezpieczeństwa. Rodzice mają możliwość wyjaśnienia swoich wątpliwości, zastrzeżeń, otrzymują wskazania jak przygotować dziecko do zmiany. Mają także możliwość bliższego poznania wielu aspektów rozwoju swojego dziecka i konsultowania z nauczycielami obserwacji. Przedszkole uzyskuje informację zwrotną o oczekiwaniach rodziców. Nauczyciele mają możliwość dokonania wstępnych obserwacji zachowań dziecka i wykorzystywania ich w planowaniu swojej pracy. Organizowanie kontaktów przedszkola z rodziną ma na celu ujednolicenie oddziaływań i uniknięcie sprzecznych wpływów oraz niesienie pomocy rodzinie w kierowaniu rozwojem dziecka.

Program adaptacyjny przeznaczony jest dla dzieci nowo przyjmowanych do przedszkola oraz ich rodziców lub opiekunów. Ma on na celu ułatwienie dzieciom wejścia w nowe środowisko. Adaptacja ma olbrzymie znaczenie, ponieważ jest to mechanizm, z którego korzystamy przez całe życie. Dziecko, przystosowując się do przedszkola, ma do opanowania wiele złożonych zadań. Dlatego musimy im w tym pomóc. A przecież zarówno rodzicom, jak i nauczycielom chodzi o uśmiech dziecka. Nagrodą zaś dla nauczycieli będzie każdy wyraz sympatii ze strony rodziców.

APEL DO RODZICÓW
„GDY DZIECKO STAJE SIĘ PRZEDSZKOLAKIEM”

- Przygotuj dziecko do rozstania z rodzicami;
- Zapanuj nad swoim zdenerwowaniem – dziecko doskonale wyczuwa twój stan psychiczny, który może udzielić się maluchowi;
- Nie przeciągaj pożegnania w szatni, pomóż dziecku rozebrać się, pocałuj je i wyjdź;
- Nie zabieraj dziecka do domu, kiedy płacze przy rozstaniu, jeśli zrobisz to choć raz, będzie wiedziało, że łzami może wszystko wymusić;
- Nie obiecuj: jeśli pójdziesz do przedszkola to coś dostaniesz - kiedy będziesz odbierać dziecko możesz mu dać maleńki prezencik, ale nie może to być forma przekupywania;
- Kontroluj to co mówisz. Zamiast: już możemy wracać do domu, powiedz: teraz możemy iść do domu. To niby niewielka różnica, a jednak pierwsze zdanie ma negatywny wydźwięk;
- Nie wymuszaj na dziecku, aby zaraz po przyjściu do domu opowiedziało, co wydarzyło się w przedszkolu, to powoduje niepotrzebny stres;
- Staraj się rozmawiać o przedszkolu jak o niesamowitej przygodzie, wspominając niekiedy o własnych pozytywnych przeżyciach związanych z edukacją przedszkolną:
- Czas pobytu małych dzieci w przedszkolu w pierwszych dniach nie powinien być długi. Jeśli to możliwe, odbieraj dziecko wcześniej np. po obiedzie. Potem stopniowo zwiększaj czas pobytu dziecka w przedszkolu;
- Nie zapomnij dać dziecku zapasowych ubrań, przykra niespodzianka może przytrafić się każdemu;
- Nie obiecuj - jeżeli pójdziesz do przedszkola, to coś dostaniesz;
- Nie spóźniaj się z odbieraniem! Jeśli obiecałeś, że przyjdziesz wcześniej dotrzymaj słowa;
- Pamiętaj: żegnaj i witaj dziecko zawsze z uśmiechem.

WSKAZANIA DLA RODZICÓW

POMOCNE DZIECKU W PRZEKROCZENIU PROGU PRZEDSZKOLA

- Czytanie i opowiadanie bajek o przedszkolu;
- Nauczanie dziecka samoobsługi;
- Informuj dziecko o tym, że czas w przedszkolu będzie spędzało w obecności innych dzieci, bez rodziców;
- Okazuj spokój, daj dziecku poczucie bezpieczeństwa podczas rozstania;
- Spędzaj czas z dzieckiem po odebraniu go z przedszkola;
- Myśl pozytywnie o placówce;
- Akceptuj płacz dziecka;
- Baw się z dzieckiem w przedszkole;
- Zostawiaj dziecko pod opieką innych osób dorosłych np. koleżanki;
- Daj dziecku do przedszkola „kawałek domu” np. ulubioną chusteczkę, misia;
- Odwiedzaj z dzieckiem przedszkole i baw się w ogrodzie przedszkolnym, bierz udział w zajęciach adaptacyjnych.

ANKIETA DLA RODZICÓW
„PRZYDATNOŚĆ SPOTKAŃ ADAPTACYJNYCH W PRZEDSZKOLU"

Szanowni Państwo,
prosimy o wyrażenie opinii w sprawie przydatności Przedszkolnego programu adaptacyjnego „Będę przedszkolakiem", w ramach którego organizowane są w czerwcu zajęcia adaptacyjne i integracyjne dla najmłodszych przedszkolaków, po raz pierwszy we wrześniu przekraczający próg przedszkola oraz w październiku na zakończenie programu, odbywa się uroczystość „Pasowanie na przedszkolaka"
Z góry bardzo dziękujemy za poświęcony czas.

Proszę wybrać odpowiedź poprzez podkreślenie jednej lub kilku odpowiedzi.

1. **Czy uważają Państwo, że program adaptacyjny w przedszkolu jest potrzebny?**
   1) tak
   2) nie
   3) trudno powiedzieć

2. **Czy Państwa zdaniem, program ten pomógł rodzicom i dziecku w przygotowaniu do przedszkola?**
   1) tak
   2) nie
   3) trudno powiedzieć

3. **Co program adaptacyjny dał Państwu?**
   1) mam większą wiedzę na temat ofert przedszkola
   2) poznałam/łem zasady pobytu dziecka w przedszkolu
   3) poznałam/łem nauczycieli mojego dziecka
   4) dowiedziałam/łem się, jak moje dziecko zachowuje się w grupie
   5) inne …… …….

4. **Co program adaptacyjny dał Państwa dziecku?**
   1) uważam, że moje dziecko łatwiej przystosuje się do warunków przedszkola
   2) myślę, że mojemu dziecku spodobało się w przedszkolu
   3) myślę, że moje dziecko w tych warunkach przyzwyczai się do separacji z rodzicami
   4) inne …… …….

5. **Jakie są Państwa oczekiwania w stosunku do przedszkola pod względem opiekuńczo – wychowawczym?**
   1) zapewnienie maksimum bezpieczeństwa

2) doskonalenie czynności samoobsługowych i samodzielności dziecka
3) utrwalanie prawidłowych nawyków i postaw
4) zapewnienie wszechstronnego rozwoju dziecka zgodnie z jego możliwościami psychofizycznymi – indywidualizacja
5) inne ……
……..

6. Jeśli chcieliby Państwo podzielić się dodatkowymi uwagami na temat naszej pracy, można to zrobić teraz:

……
……
……
……
……
……
……
……
……
……

Dziękujemy!